

Repræsentantskabets Vedkommende — og for det Andet vilde det være særdeles heldigt, om man kunde faae en virkelig kritisk og alvorlig Revision indrettet for Bankernes Vedkommende. Hvis en saadan havde fundet Sted ved forskellige Bankselskaber, vilde Et og Andet være anderledes, end det nu er. — Med Hensyn til den Lante, som jeg har tilladt mig at bringe paa Bane, og som jeg havde ønsket, at Udvalget skulde have udvillet videre, da den ikke var fremstillet i nogen bestemt Form, mente den ærede Ordfører, at Sparerne ikke vilde sætte lynderlig Pris derpaa, og at Banfælgighederne vilde være meget store ved Udførelsen af en saadan Lante. I begge disse Henseender kan jeg ikke være enig med den ærede Ordfører. Jeg finder i det Hele taget, at Ordførers kritiske Bemærkninger vare altsor svage. Naaste var det af Skaansomhed mod mig, at han ikke kom med stærkere kritiske Bemærkninger, men han veed, at jeg er vant til hver Dag at blive kritiseret, og det skulde ikke have generet mig, hvis han havde fremsat bedre Argumenter; de, han kom med, var overordentlig svage. Det er dog klart, at Sparerne vilde sætte megen Pris paa, om de istedetfor at faae 4 pCt. fik f. Ex. 6. Det vilde holde dem i meget lang Tid til Kassen, naar de vidste, at, naar de gif ud af den, hørte deres Præmie op. Man kunde jo nemlig sætte saadanne Betingelser, at man knyttede dem til Kassen. Naar den ærede Ordfører sagde, at Banfælgighederne ved Udførelsen vare store, saa vil jeg sige, at det tror jeg ikke, naar man blot kan de 4 Regningsarter. Det Hele, som udfordres, er at kunne beregne Renten, at kunne addere og subtrahere og i det Hele taget at kunne de 4 Regningsarter. Der er en Masse af Maader, hvorpaa en saadan Fordeling kan ske. Den ærede Ordfører vil hos mig og visnok ogsaa hos min Sidemand kunne faae forskellige Planer til at fordele Pengene mellem Sparerne. Den ærede Ordfører omtalte de f. m. a. Sparere. Det er rigtigt, at jeg engang brugte dette Udtryk, som har bragt saa megen Forvirring ind i hele Spørgsmaalet, men jeg har tilbagekaldt det, jeg mener alle Sparerne. Lad os da huse, at det er ikke de f. m. a. Sparere, der er Tale om, men enhver Sparer. Hvorfor har man oprettet Sparekasser? For at vække Folk til Sparomhelighed. Er det da ikke et Middel dertil, og er det ikke fuldstændig at handle i Lovens And at lade Udbyttet af en Sparekassens Virksomhed netop tilfalde Sparekassens Interessenterne? Derved vedligeholder og fremavler man yderligere Sparomheligheden. Banste vist have Sparekasserne senere ogsaa faaet en anden Bestemmelse, nemlig at virke som Laanekasser; men dette fremmes jo netop paa det Stærkeste ved den af mig foreslaaede Fremgangsmaade, thi jo mere jeg binder mine Interessenter til at blive hos mig, fordi de have Ret til en saadan Præmie, med Hensyn til desto flere

Interessenter er jeg sikker paa, at de ikke ville tage deres Penge ud, men lade mig rolig beholde deres Kapitaler, saa at jeg ganske anderledes kan disponere over dem og ganske anderledes kan virke for Egnen, nemlig ved at yde Laan i større Udstrækning, end naar Overskudet gives til det kongelige Theaters Udfnykning eller anvendes til Anlag af en Gangsti eller jeg veed ikke, hvad det er for almennyttige Foretagender, det ærede Medlem sigtede til. Det vil i det Hele ikke være saa let at finde almennyttige Foretagender af stedlig Karakter. Er f. Ex., hvad jeg nys nævnte, det at udfnykke det kongelige Theater et almennyttigt Foretagende eller ikke? Det er ikke saa let at afgjøre, hvor vidt man kan gaa i saa Henseende; derimod er det meget let at fordele Udbyttet til Sparekassens Interessenterne. Siden jeg er kommen ind paa Theatret, vil jeg sige, at langt lettere end at fordele en enkelt Aftens Feu mellem Skuespillerne er det for et helt Aar, at fordele det Overskud, her er Tale om, til Sparekassens Interessenterne. Det er overordentlig let; det er i Grunden slet ingen Ting. De Konti, man skal se paa, skal man naturligvis have frem ved denne Leilighed, naar man beregner Renten, og det er da ikke vanskeligt at se, f. Ex. om den Paagældende i 2, 3 eller 4 Aar ikke har taget Penge ud. Det er i alt Fald ingen Banfælgighed, der er værd at tale om. Lidt Tid kan der jo i enkelte Tilfælde gaa med; men om nogen Banfælgighed kan der ikke være Tale. Det maa jeg paa det Stærkeste fastholde, at man ikke maa overvælde mig med disse Banfælgigheder, som ikke kunne paavises, og som ikke ere eksisterende. Jeg har to Ting at lægge Vægt paa, naar jeg fordele Pengene mellem Sparerne. Det ene er, hvor mange Renter vedkommende Sparere efterhaanden har samlet op i Kassen, og det Andet er, hvor mange Aar han har laet sin Kapital staa urørt. Det kan jo formes paa mangfoldige Maader; men i Genhold til dette Grundlag udregner man Kvotienten og fordele saa Udbyttet mellem Sparerne. Naturligvis maa man ogsaa have en Grændse. Man maa f. Ex. sige, at Ingen kan faae Præmie, som ikke i det Mindste i 2 Aar har været Interessent i Sparekassen, og paa den anden Side maa man have en Maximumsgrændse, f. Ex. 10 Aar, saa at, selv om Noget har været Interessent i 11 eller 12 Aar, saa har han ikke mere end den, der har været det i 10 Aar. Kort sagt, der kan sættes forskellige Grændser og anvendes forskellige Former; men jeg tillader mig at hævde som et Mennekte, der dog kan regne med de fire Regningsarter, at det er meget let og simpelt at gjøre denne Fordeling, og at det er det eneste Retfærdige og Billige, at det bliver Sparekassens Interessenter, der faae Sparekassens Udbytte. Vi have jo Exempler paa, at man har givet Udbyttet af Sparekasser til de mest ubegribelige Ting. Der er en meget stor